

Kunst vergroot leefbaarheid van kwetsbare wijken

Kunstprojecten of culturele interventies kunnen de leefbaarheid van wijken vergroten. Kunst spreekt de taal van emotie en nodigt uit tot ander gedrag en ontmoeting. Movisie zocht uit wat werkt in het opzetten en uitvoeren van culturele interventies. En wat werkt bij domeinoverstijgende samenwerking. Want dat is van groot belang voor het succes.

Culturele interventies zijn kunstprojecten met een sociaal of maatschappelijk doel.

Effecten op leefbaarheid

- Kunst **stimuleert** sociale **contacten** tussen wijkbewoners, de participatie in de wijk en het zorgt voor levendigheid. Mensen worden samengebracht.
- Inwoners en betrokken partijen worden **uitgedaagd** open te stellen, lef te tonen en **samen** te ontdekken. Dit zorgt voor verbinding en draagt bij aan een fijnere toekomst in de wijk.
- Buurtbewoners voelen zich **zelfverzekerder** en leren nieuwe (sociale) vaardigheden.

Wat werkt bij culturele interventies?

De manier waarop een culturele interventie wordt voorbereid en uitgevoerd is van groot belang. Wat zijn de werkzame elementen?

► **Stimuleer contact**

Denk aan koffiemomenten na afloop van een activiteit of een WhatsAppgroep zodat contact na de activiteit behouden blijft.

► **Werk aan gezamenlijk eindproduct of podiummoment**

Het is een afsluitende activiteit waarvoor ze anderen kunnen uitnodigen en vieren wat bereikt is en zorgt voor een doel waar buurtbewoners samen naar toe kunnen werken. Zo wordt verbinding, plezier en betrokkenheid tussen bewoners gecreëerd.

► **Sluiten aan bij behoeften en mogelijkheden van inwoners**

Een kunstvorm moet aansluiten en laagdrempelig zijn, zo wordt het project écht van de bewoners.

► **Zorg voor een fysieke ontmoetingsplek**

Zo kunnen bewoners elkaar laagdrempelig tegenkomen en met elkaar kletsen of koffiedrinken.

► **Benut de verbindende kracht van kunst**

Door samenwerking te stimuleren door middel van kunst, of van 'de ander' een muze te maken, worden mensen met elkaar verbonden.

Wat werkt bij domeinoverstijgende samenwerking?

Domeinoverstijgende samenwerking is belangrijk voor het succes. Wat werkt hierbij?

► **Zorg voor aansprekende visie en een gedeeld doel**

Dit brengt organisaties en buurtbewoners bij elkaar.

► **Benut elkaars sterke kanten**

Elkaars meerwaarde kennen en benutten zorgt voor een makkelijkere samenwerking tussen organisaties en buurtbewoners.

► **Betrek alle lagen uit de samenwerkende organisaties**

Betrek ook directie en managementleden van de samenwerkende organisaties zodat sociale en culturele professionals ruimte, steun en waardering krijgen en een duurzame en langdurige samenwerking aan kunnen gaan.

► **Werk samen en neem schotten weg**

Partijen uit andere domeinen verschillen in werkwijze, taal, perspectief en financiering. Werk samen over de grenzen van de eigen discipline heen, leer elkaar begrijpen en neem schotten weg in beleid, budget en praktijk.

► **Aandacht voor verduurzaming**

Veel culturele interventies zijn kortdurend vanwege de financiering, met het risico dat de positieve effecten in de wijk verdwijnen na afronding van het project. Heb vanaf het begin aandacht voor behoud van de positieve effecten, zodat deze langdurig meegaan. Denk aan het in stand houden van de opgebouwde samenwerkingen met verschillende partijen.

Tips en tricks

- ★ Benut kennis uit onderzoek en praktijk bij het ontwikkelen en uitvoeren van een culturele interventie. Kijk voor meer informatie op www.movisie.nl/kunst.
- ★ Werk samen met organisaties, kunstenaars of sleutelpersonen die de buurtbewoners goed kennen. Zij weten welke vraagstukken spelen.

Movisie onderzocht wat werkt in het opzetten en uitvoeren van culturele interventies om de leefbaarheid in wijken te vergroten, via [deskresearch](#), maar ook in de praktijk met twee 'lerende praktijken': [Buurtopera Malpertuis](#) en [Kunstcircuit Deventer](#).

kennis en aanpak van sociale vraagstukken